

Zij is innerlijk genoodzaakt van een centraal punt uit te leven. Van dat punt zendt zij uit, tot dat punt voert zij terug, al wat zij bezit, en wat tot haar komt.

En zij weifelt tusschen haar omgeving en haar kunst.

Als scheppende vrouw is zij een eeuwig-zoekende naar de basis van haar leven, zij wankelt tusschen dat leven, waaraan zij onmiddellijk is gebonden, het leven van haar naasten, van haar omgeving — en tusschen dat andere, dat haar afvoert van haar naasten. Want haar kunst mag dan gebonden zijn aan de werkelijkheid, mag als uitgangspunt de aarde hebben. Toch is eerst voor elke schepping noodig dat een zekere afstand geschapen wordt, een afstand, die maakt, dat de verbinding objectief wordt. En ook een vrouw kan niet tegelijkertijd waarnemen en dienen. Onvermijdelijk voert het kunstenaarschap haar verder af van het stillen van de directe nooden.

En zoo wankelt zij en zoekt zij en wordt zij heen en weer geworpen op de levenszee. Zij is als de vleermuis, waarvan een oude Deensche sage verhaalt.

De vleermuis wist niet, waartoe zij behoorde. Eerst dacht zij, dat zij zich bij de vogels moest scharen. Die hadden immers vleugels, als zij. Maar, toen zij opgenomen was in de vlucht der hemelsche dieren, voelde zij, dat het gefladder van haar onbeholpen vlerken stuntelig was bij den zekeren vluggen wiekslag der anderen.

Toen verliet zij de vogels en zij ging naar de aarde. Op de aarde waren muizen, als zij, klein en grijs en zacht-behaard. En zij trachtte rond te kruipen met hen, die den hemel hemel laten en leven van kleine korreltjes en kruimpjes.

Maar, al rondkruipende met hen, werd zij zich het bezit van haar vleugels gewaar, als iets, dat haar onderscheidde van de anderen, bij wie zij zich wilde voegen. Zij wist, dat zij zich boven den levensgrond kon verheffen en opstijgen boven de aarde. En zij verliet de kleine viervoetige grijze dieren. En sindsdien fladdert zij onzeker tusschen het gebied van de vogels en dat der muizen.

Paula Modersohn-Becker — Paula Becker-Modersohn — zij heeft geen oplossing voor haar leven kunnen vinden. Zij heeft dan aan dezen, dan aan genen kant de basis van haar leven gelegd. De onzekerheid, die hierin lag, was geen innerlijke onzekerheid. Paula was geen onrustige, onevenwichtige vrouw. Zij was een rijke, zielvolle, geestkrachtige vrouw, die zich bijna altijd bewust was van de overmatige weelde, die haar geest bevatte.

Zij schrijft eens aan haar vader, als hij zich bekommerde over haar financiële toestand, dat zij al „zooveel geluk op de wereld heeft meegekregen dat zij daarbij geen geld of welvaart noodig heeft”.

Zij kon het leven volkomen aan, zelfs al had zij jaren van strijd en moeite. Maar het conflict, dat als een onvermijdelijke tragiek haar leven doorscheurde, was een conflict, dat zij als scheppende vrouw onontkoombaar had te doorlijden.